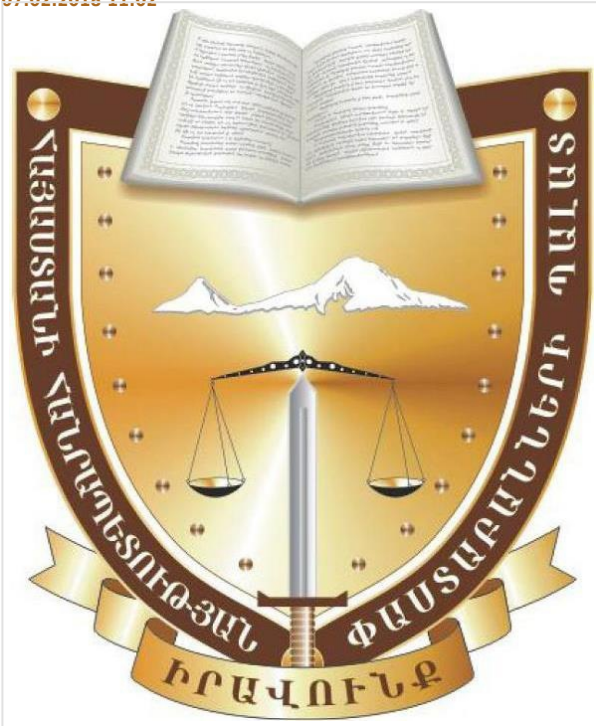

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ԴԻՐՔՈՐՈՇՈՒՄԸ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐԶԱԲԱՆՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

07.02.2018 11:02

ՀՀ արդարադատության նախարարությունը (**այսուհետ՝ Նախարարություն**) «ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք» օրենքի նախագծի (**այսուհետ՝ Նախագիծ**) վերաբերյալ ներկայացված **հայտարարությունների (այսուհետ՝ Հայտարարություն)** առնչությամբ պարզաբանում էր ներկայացրել:

Նշված պարզաբանման կապակցությամբ հայտնում ենք հետևյալը.

1. Նախարարությունը՝ **ԱԺ առաջին ընթերցմամբ ներկայացված նախագծերի փաթեթի վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացման ժամկետի մասով**, գտել է, որ ԱԺ կանոնակարգի 78-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ հեղինակը կարող է իր զեկուցման ընթացքում կամ եզրափակիչ ելույթում նախագծի վերաբերյալ առաջարկներ ներկայացնել, ինչպես նաև հայտնել սահմանված կարգով ներկայացված մյուս առաջարկների վերաբերյալ իր դիրքորոշումը:

Հարկ ենք համարում հակադրվել այս տեսակետին, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Հայտարարության մեջ նշվել էր ԳՐԱՎՈՐ առաջարկներ ներկայացնելու ընթացակարգի մասին, որը կարգավորվում է «ԱԺ կանոնակարգ» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 81-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով: Գրավոր առաջարկներ ներկայացնելու ընթացակարգը սահմանված է նաև նույն օրենքի 69-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին և 4-րդ կետերով և 70-րդ հոդվածի 1-ին մասով:

«ԱԺ կանոնակարգ» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 70-րդ հոդվածը պարտադրում է առաջին ընթերցմամբ ընդունված օրենքի նախագծի վերաբերյալ գրավոր առաջարկները ներկայացնել աշխատակազմ դրա իրավասությունն ունեցող անձի պաշտոնական գրությամբ:

Նախարարությունը սահմանված ժամկետում չի ներկայացրել ԳՐԱՎՈՐ առաջարկ և հանձնաժողովի նիստի ժամանակ առաջարկ ներկայացնելը փորձել է հիմնավորել ԱԺ կանոնակարգի 78-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով:

Կարծում ենք, որ ԱԺ կանոնակարգի 78-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետը իրավունք չի վերապահում Նախարարությանը երկրորդ ընթերցումից առաջ հանձնաժողովում քննարկման ժամանակ ներկայացնել լրիվ նոր իրավակարգավորումների, այդ թվում՝ երկու նոր օրենքների նախագծերի առաջարկ:

Հատկանշական է, որ առանց ԳՐԱՎՈՐ առաջարկ ներկայացնելու ընթացակարգի կիրառման, հնարավոր չի լինի պահպանվել (կարծում ենք, որ պահպանված չէ) «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը, ըստ որի՝ նորմատիվ իրավական ակտի նախագիծն իրավաստեղծ մարմին քննարկման ներկայացնելիս նախագիծ մշակող մարմինը դրան կցում է՝

- 1) իրավական ակտի ընդունման հիմնավորումը ... .
- 2) տեղեկանք՝ օրենքի ընդունման առնչությամբ այլ օրենքների ընդունման անհրաժեշտության բացակայության, ինչպես նաև այլ նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունման անհրաժեշտության կամ բացակայության մասին.
- 3) տեղեկանք՝ իրավական ակտն ընդունելու կապակցությամբ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի բյուջեում ծախսերի և եկամուտների էական ավելացման կամ նվազեցման մասին.

....

6) ամփոփաթերթ՝ նախագծի վերաբերյալ ստացված դիտողությունների և առաջարկությունների, դրանց ընդունման կամ չընդունման վերաբերյալ՝ չընդունման պատճառների հիմնավորմամբ, ընդ որում՝ ամփոփաթերթում ներառվում են հանրային քննարկումների հետևանքով ստացված այն դիտողությունները և առաջարկությունները, որոնք ընդունվել են:

Նախարարության կողմից առաջարկվող նախագծերում փոփոխությունների մասով հանրային քննարկում չի կազմակերպվել:

2. Նախարարությունը՝ **Ազգային ժողովի կողմից առաջին ընթերցմամբ ներկայացված նախագծերի փաթեթը նոր նախագծերով համալրելու մասով**, գտել է, որ «ՀՀ ԱԺ կանոնակարգի 65-րդ հոդվածի՝ օրենքի նախագծի համար Կանոնակարգով սահմանված դրույթները տարածվում են նաև օրենքների նախագծերի փաթեթի վրա: Այսինքն, նախագծի վերաբերյալ առաջարկներ ներկայացնելու դրույթները հավասարապես վերաբերվում են ինչպես նախագծին, այնպես էլ՝ նախագծերի փաթեթին, և նախագծերի փաթեթի հեղինակը կարող է առաջարկել փաթեթից հանել որևէ նախագիծ, լրամշակել փաթեթում առկա նախագիծը կամ փաթեթը լրամշակել նոր նախագծով»: Նախարարությունն այս տրամաբանությունը պաշտպանելու նպատակով հղում է կատարել ՀՀ Ազգային ժողովի 2016թ. Դեկտեմբերի 16-ի որոշմամբ հաստատված աշխատակարգին:

Հարկ ենք համարում հակադրվել այս տեսակետին, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«ԱԺ կանոնակարգ» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 69-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ **օրենքի նախագիծն Ազգային ժողովում քննարկվում է երկու ընթերցմամբ:**

Նախարարության կողմից վկայակոչված ՀՀ ԱԺ կանոնակարգի 65-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ **...Օրենքի նախագծի համար Կանոնակարգով սահմանված դրույթները տարածվում են նաև օրենքների նախագծերի փաթեթի վրա:** Հետևաբար, օրենքների նախագծերի փաթեթը նույնպես պետք է Ազգային ժողովում քննարկվի **ԵՐԿՈՒ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ:**

Նախագծի փաթեթում ընդգրկվել են նաև լրացուցիչ 8 օրենքների նախագծեր, որոնց ցանկում առկա չեն եղել ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում և ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին օրենքների նախագծերը (**այսուհետ՝ Լրացուցիչ նախագծեր**):

Լրացուցիչ նախագծերը, եթե ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից ընդունվեն Նախագծի փաթեթի երկրորդ ընթերցման արդյունքում, ապա կստացվի, որ Լրացուցիչ նախագծերը Ազգային ժողովում քննարկվել և ընդունվել են **ՄԵԿ** ընթերցմամբ, ինչն ուղղակիորեն հակասում է սահմանադրական օրենքի իմպերատիվ պահանջին:

Հատկանշական է, որ Կառավարության կողմից տրամադրած տեղեկանքում, ինչպես նաև ՀՀ Ազգային ժողովի իրավաբանական վարչության կողմից տրամադրված տեղեկանքում նշվել է, որ օրենքների նախագծերի փաթեթին (Նախագիծ + 8 օրենքների նախագծեր) առնչվող այլ օրենքի կամ Ազգային ժողովի որոշման ընդունման անհրաժեշտությունը բացակայում է:

Ինչ վերաբերում է Ազգային ժողովի որոշմամբ ընդունված աշխատակարգին, ապա այդ աշխատակարգը չի կարող հակասել սահմանադրական օրենքին, իսկ այդպիսի հակասությունն անխուսափելի է, եթե աշխատակարգով թուլատրված է նախագիծն ընդունել մեկ ընթերցմամբ:

3. Նախարարությունն ընդհանրապես չի անդրադարձել Նախագծի՝ տուգանքի սահմանման անհրաժեշտության բացակայության փաստարկին:

Ընդհանուր առմամբ, խնդրահարույց է փաստաբաններին դատական տուգանքի ենթարկելու օրենսդրական փոփոխությունը որևէ կերպ չհիմնավորելու և չմեկնաբանելու Նախարարության մոտեցումը: Այնինչ, օրենսդրական նախաձեռնության հեղինակը պետք է Ազգային ժողով ներկայացներ *նախագծի ընդունման հիմնավորումը, որտեղ նշվում են առկա խնդիրները, առաջարկվող կարգավորումները և ակնկալվող արդյունքները:*

Առնվազն սույն իրավադրույթի վկայաբերումը ցույց է տալիս, որ օրենքի նախագիծ ներկայացնելիս օրենսդրական նախաձեռնության հեղինակը պարտավոր է նշել նախագծի իրավադրույթների բնույթի և բովանդակության հիմնավորումները: Մինչդեռ, քննարկվող փոփոխությունների պարագայում իրավասու մարմնի կողմից դա չի արվել՝ ստեղծելով իրավական կազուս և պատճառ դառնալով փաստաբանական համայնքի սոցիալ-իրավական բնույթի ընդվզման համար:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փաստաբաններին տուգանելու վերաբերյալ իրավակարգավորումը չունի հիմնավորում, և առկա չէ այդ իրավակարգավորման ընդունման անհրաժեշտությունը:

2016թ. ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանում քննված 125.500 քաղաքացիական գործերով, դատարանները փաստաբանների պալատ դիմելու դատական սանկցիա են կիրառել միայն 4 փաստաբանի նկատմամբ:

2017թ. ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանում քննված 137.399 քաղաքացիական գործերով, դատարանները փաստաբանների պալատ դիմելու դատական սանկցիա են կիրառել միայն 2 փաստաբանի նկատմամբ:

Ամփոփելով վերոգրյալը հույս ենք հայտնում, որ Նախարարությունը կվերանայի իր մոտեցումը այս հարցի առնչությամբ, իսկ Ազգային ժողովը չի ընդունի Նախագիծը:

Հայաստանի Հանրապետության
փաստաբանների պալատի
նախագահ՝ Արա Զոհրաբյան

```
Վերադառնալ $(window).load(function(){ if(typeof $(".fb_comments_count").html() != "undefined" && parseInt($(".fb_comments_count").html()) != 0){ updateCommentsCount(window.location.href); } })
```